

શ્રી કામરેજ વિભાગ સહકારી ખાંડ ઉદ્યોગ મંડળી લી. નવીપારડી
તા.કામરેજ, જી.સુરત - ૩૮૪ ૧૫૦ (ગુજરાત)

સંસ્થાની પ્રશ્નાદ ભૂમિકા અને ઈતિહાસ :

વિદાય થયેલ સદીના સાતમા-આઠમા દાયકાની વાત છે. દક્ષિણ ગુજરાતમાં કેળાંની ખેતી અત્યંત વાયરસના ઉપદ્રવને કારણે વિકટ સ્થિતિમાં મુકાયેલ, કેળાંની ખેતી કરતાં અનેક ખેડૂતો નિરાશ થઈ દિશાશૂન્ય બન્યા હતા. ઓલપાડ તાલુકામાં કપાસનો પાક પણ નિષ્ફળ ગયો હતો. શેરડીની ખેતી તરફ ઝુકાવ વધતો જતો હતો પણ પિલાણ ક્યાં કરાવવું એ સમસ્યા સામે હતી. છેક વલસાડ સુધી લાંબા થઈને શેરડીનો નિકાલ મહામુશ્કેલીએ કરવો પડે તેવા દિવસો હતાં. બીજી તરફ માંડવી, માંગરોલ, ઓલપાડ, ચોર્યાસી તાલુકાના નાના, ગરીબ ખેડૂત જેઓ કોઈ સુગર ફેક્ટરીના શેર મેળવી શક્યાં ન હતા તેઓ પણ શેરડીની ખેતી વડે આર્થિક સુધ્ધરતા મળે એની આશામાં કોઈ તકની રાહ જોતા ઉભા હતા. કામરેજ તાલુકાના સહકારી આગેવાન સ્વ.શ્રી ગોરધનભાઈ, શ્રી નવિનભાઈ, સ્વ.શ્રી યુસુફભાઈ વગેરેએ આ પરિસ્થિતિ ઉપર ચિંતન કર્યું અને એ ચિંતનમાંથી જન્મ થયો કામરેજ સુગર ફેક્ટરીનો. એ સૌ આગેવાનોનું એ વિચાર બીજ આજે મોટું વટવૃક્ષ બનીને ઉભું છે, જે આજે અનેક ખેડૂત કુટુંબોને તથા કામદાર વર્ગને યોગ્યેમ પુરું પાડે છે.

આ અનુસંધાને સંસ્થાની સ્થાપના કરવાનું કામરેજ વિભાગ કો-ઓ.ફ્ટ એન્ડ વેજીટેબલ પ્રોએર્સ સોસાયટી લી., કામરેજ ચારરસ્તાની તા.૨૩/૧૧/૧૯૮૦ ની વ્યવસ્થાપક કમિટીના ઠરાવ નં.૧૧ થી નક્કી થયેલ. ૧૯૮૧ માં સુચિત મંડળીની સ્થાપના માટે મીટીંગ મળેલ, જેમાં કામરેજ વિસ્તારના કોઈક યોગ્ય સ્થળે કોઈ નવી સુગર ફેક્ટરીની સ્થાપના કરવી કે જેથી કામરેજ ઉપરાંત ઓલપાડ, માંગરોલ, માંડવી તથા ચોર્યાસી વિસ્તારના નાના અને સીમાન્ત ખેડૂતો કે જેઓ અન્ય સુગર ફેક્ટરીઓના શેર મેળવી શક્યાં ન હતાં અને શેરડીની ખેતી કરવાની તક મળી નથી એવા સભાસદોને લાભ મળે તે ધ્યાનમાં રાખી સુગર ફેક્ટરીની સ્થાપના કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું અને તે માટે મુખ્ય પ્રયોજક તરીકે શ્રી ગોરધનભાઈ પટેલની વરણી કરી હાલના પ્રમુખશ્રી નવિનભાઈ નારણભાઈ પટેલની સક્રિય નેતાગીરી હેઠળ લાયસન્સ મેળવવાની તજવીજ ૧૯૮૧ થી શરૂ કરવામાં આવી. સાથે કામરેજ તાલુકાના નવીપારડી ગામે જમીન મેળવવાની કામગીરી શરૂ કરવામાં આવી. ૭ - ૮ વર્ષનો સમયગાળો વહી ગયો પરંતુ કેન્દ્ર સરકારમાંથી લાયસન્સ ન મળી શક્યું. ખાંડ ઉદ્યોગ માટે તે દિવસો લાયસન્સ રાજના હતાં અને સુગર ફેક્ટરીની સ્થાપના કરવા માટે લાયસન્સ મેળવવું જરૂરી હતું. આ સમય દરમ્યાન તે સમયના ચલચાણ સુગર ફેક્ટરીના પ્રમુખશ્રી અને ચોર્યાસીના ધારસભ્યશ્રી ઠાકરભાઈ નરોત્તમભાઈ પટેલે સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તારમાં બંધ પડેલ જૂની મશીનરી લાયસન્સ સહિત તબદીલ કરવા સૂચન કર્યું અને તેના અનુસંધાનમાં રાજ્ય સરકારના માધ્યમથી કેન્દ્ર સરકારમાં પણ આ અંગે રજૂઆત કરવામાં આવી અને તળાજા સુગર ફેક્ટરી જે બંધ પડેલી હતી અને ફરિયાદો ગયેલ જે મેળવવાના પ્રયત્નો ૧૯૮૭ થી શરૂ કર્યા.

પરંતુ સુગર ફેક્ટરીની સ્થાપના કરવા અનેક વિઘ્નો આડા આવતાં ગયાં. તળાજા વિસ્તારના રાજ્યક્રીય આગેવાનો વિરોધ કરી હાઈકોર્ટમાં અરજી કરી સ્ટે મેળવ્યો જેથી આ મશીનરી ખસેડીને લાવવાનું કામ પણ અટકી ગયું. આ સમય દરમ્યાન પહેલાં કામરેજ વિસ્તારના નવીપારડી ખાતે ૧૦૩ એકર જમીન અગાઉથી શ્રી નવિનભાઈ પટેલના પ્રયત્ન થકી મેળવેલ હતી. ત્યાં પ્રાથમિક કામકાજ શરૂ કર્યું. હાઈકોર્ટના અનેક ફેરાઓ પછી એમાં સફળતા મેળવવાની શક્યતા એછી જણાતા સદર શ્રી સિદ્ધેશ્વર ખાંડ ઉદ્યોગ મંડળી લી., તળાજાની મશીનરી ખરીદવાના પ્રયત્નો પડતાં મુકવામાં આવ્યા અને ફરીથી રાજ્ય સરકારને અન્ય બંધ પડેલ સુગર ફેક્ટરીનું લાયસન્સ મેળવવા માટે વિનંતી કરવામાં આવી. સરકારે અમરેલી જીલ્લાની ગાવડકા ખાતે ૧૯૭૦ થી બંધ પડેલ સુગર ફેક્ટરીની મશીનરી વેચાણથી આપવાનું નક્કી કરી અને તે માટે ફરીથી કેન્દ્ર સરકારમાં જરૂરી કાર્યવાહી શરૂ કરી. ત્યારપછી મશીનરી તબદીલીની કાર્યવાહી શરૂ કરી પરંતુ મુશ્કેલી અને વિઘ્નોનો અંત જ ન હોય એમ ત્યાંના સભાસદોએ પોતાના શેરડીના પૈસા તથા શેરના પૈસા પરત આપે એવી માંગણી સાથે આંદોલન શરૂ કર્યું. ફરી મશીનરી સ્થળાંતરની કામગીરી બંધ કરવી પડી. તે સમયના મુખ્યમંત્રીશ્રી ચીમનભાઈની મદદ માંગી. એમણે તાત્કાલિક તે સમયના સહકાર સચિવ શ્રીમતિ સુદાબેન સૌચલીયાના માધ્યમથી ખાંડ નિયામકશ્રી અનિલભાઈ મુકીમને અમરેલી મોકલ્યા. ત્યાંના કલેક્ટરશ્રી તથા રાજક્રીય આગેવાનો સાથે બે દિવસ લગાતાર મીટીંગ કરી સરકારશ્રીની મંજૂરીથી રૂ.૩૮૯.૪૦ લાખમાં ખરીદ કરેલ કિંમત ઉપરાંત વધારાના રૂ.૬૫/- લાખ ખેડૂતોને આપી મશીનરી મેળવી શક્યા.

મશીનરી અવ્યા બાદ ઈરેક્શનનું કામ નિર્ધારિત સમયમાં પૂર્ણ કરી તા.૦૮/૧૧/૧૯૯૩ ના રોજ ફેક્ટરી શરૂ કરી ટ્રાયલ સીઝનમાં જ ૧૨૫૦ ટી.સી.ડી. કેપેસિટીના પ્લાન્ટમાં ૧૮૩૭૪૫.૪૭૦ મે.ટન શેરડીનું પિલાણ કરેલ. જે સમગ્ર ગુજરાતમાં વિક્રમ સર્જક હતું. અમરેલી ખાંડ મંડળીનું લાયસન્સ ભારત સરકાર ધ્વારા સંસ્થાને એ શરતે ટ્રાન્સફર કરી આપવામાં આવેલ કે બે વર્ષમાં આ સુગર ફેક્ટરી ૨૫૦૦ ટી.સી.ડી.નું એક્ષપાન્શન કરી શકે અને આપણે એ શરત મુજબ બે વર્ષની મુદત દરમ્યાન ૧૨૫૦ ટી.સી.ડી. થી ૨૫૦૦ ટી.સી.ડી. સુધીનું એક્ષપાન્શન પૂર્ણ કરેલ. સંસ્થા શરૂ થવાને કારણે લગભગ ૭૫૦ જેટલાં કર્મચારીઓ તેમજ લગભગ ૮૦૦૦ શેરડી કાપણી મજૂરોને રોજી-રોટી મળી તેમજ શેરડીના પાકને કારણે આજુબાજુના ખેડુત સભાસદો આર્થિક રીતે સધ્ધરતા મેળવી શક્યાં છે.

સંસ્થા તરફથી રોટરી ક્લબ ઓફ ક્યોદરા, તેમજ સુરત રક્તદાન કેન્દ્ર એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટર, સુરતના સહયોગથી બ્લડ ડોનેશન કેમ્પનું આયોજન દર વર્ષે કરવામાં આવે છે.

કાર્ય-વિસ્તારના ગામોમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને દરવર્ષે આર્થિક સહાય પુરી પાડવી, હોસ્પિટલોમાં અનુદાન આપી આરોગ્ય સેવાઓને વિકસાવવા તેમજ સ્મશાન ગૃહો વિગેરે જાહેર સંસ્થાઓને આર્થિક રીતે મદદરૂપ બની સામાજીક સેવાઓની પ્રવૃત્તિઓમાં પણ વિશેષ રસ દાખવી સ્થાપના કાળથી અજ પર્યન્ત લગભગ રૂપિયા સવા કરોડથી વધુનું દાન આપી સહાયભૂત થયેલ છે.

આ ઉપરાંત સામાજીક ઉત્તરદાયિત્વ નિભાવવા માટે સંસ્થા ખોલવડ મુકામે દિનબંધુ હોસ્પિટલ ચલાવવા દર વર્ષે લગભગ પાંચથી છ લાખ રૂપિયા અનુદાન પેટે આપીએ છીએ.

સંસ્થાની પ્રાથમિક માહિતી :

૧.	લાયસન્સ તારીખ	: ૩૧/૦૭/૧૯૯૦
૨.	નાંધણી તારીખ	: ૩૧/૦૮/૧૯૯૦
૩.	કાર્યક્ષેત્ર (હેક્ટર)	:
	(અ) મંડળીનું કાર્યક્ષેત્ર વિસ્તાર	: ૩૦,૫૦૦ (હેક્ટર)
	(બ) કાર્યક્ષેત્ર પેકી વાવેતર વિસ્તાર	: ૬,૪૦૩ (હેક્ટર)
૪.	પ્રથમ શેરડી પિલાણ તારીખ	: ૮/૧૧/૧૯૯૩
૫.	પિલાણ ક્ષમતા (દિનેક મે.ટન)	: ૨૫૦૦ ટી.સી.ડી.
૬.	કુલ સભાસદ સંખ્યા	: ૨૩૯૪૫
	(૧) અનુ.જનજાતિ	: ૩૭૯
	(૨) અનુ.જાતિ	: ૧૩૬૦
	(૩) અન્ય	: ૨૨૨૦૬
૭.	પ્રોજેક્ટ કોસ્ટ (રૂ.લાખમાં)	: ૫૩.૧૫
	(૧) સભાસદોનું શેર ભંડોળ	: ૬૫૦૦૨૦૦૦/-
૮.	ફેક્ટરી ધ્વારા આપવામાં આવતી રોજગારી	
	(૧) પૂણે રોજગારી	: ૮૫૬
	(૨) સીઝનલ રોજગારી	: ૩૯૬
	(૩) કાર્યમો રોજગારી	: ૨૮૯
	(૪) ટ્રેઇની (બદલી)	: ૨૯
	(૫) કોન્ટ્રાક્ટર લેબર	: ૧૩૦
	(૬) એપ્રેન્ટીસ	: ૧૨

પ્રમુખશ્રીનો કાર્યકાળ

- તા.૧૦/૦૧/૧૯૮૧ ના રોજથી મુખ્ય પ્રયોજક તરીકે શ્રી ગોરધનભાઈ મગનભાઈ પટેલની વરણી કરવામાં આવેલ.
- તા.૦૩/૦૧/૧૯૯૧ થી પ્રથમ વ્યવસ્થાપક સમિતિની નિયુક્ત ખાંડ નિયામકશ્રી, ગાંધીનગરના પરીપત્રથી પ્રમુખ તરીકે વરણી થયેલ જે ૧૯૯૮ સુધી પ્રમુખ તરીકે કાર્યરત રહ્યાં.
- તા.૧૫/૧૦/૧૯૯૮ થી શ્રી નવિનભાઈ નારણભાઈ પટેલની પ્રમુખ તરીકે વરણી થયેલ. ત્યારબાદ અત્યારસુધી સંસ્થાના સફળ સુકાની તરીકે કાર્યભાર સંભાળી રહ્યાં છે.
- તા.૧/૩/૨૦૧૧ થી શ્રી મનહરભાઈ મગનભાઈ પટેલની પ્રમુખ તરીકે વરણી થયેલ છે અને હાલમાં પ્રમુખ તરીકેનો કાર્યભાર સંભાળી રહ્યાં છે.

અ.નં.	જીલ્લો	મંજૂર થયેલ પ્રોજેક્ટ	પ્રોજેક્ટનું સ્થળ	કુલ મંજૂર થયેલ ગ્રાંટ (રૂ.લાખમાં)
(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)
૧.	સુરત	પાયલોટ પ્રોજેક્ટ ફોર એનહેન્સીંગ સુગરકેન પ્રોડક્ટીવિટી	નવીપારડી	૧૨.૨૫
૨.	સુરત	મીક્રોનાઈઝેશન હાર્વેસ્ટીંગ પ્રોજેક્ટ	નવીપારડી	૧૦૦.૦૦
૩.	સુરત	સોઈલ એન્ડ માઈક્રોન્યુટ્રીઅન્ટ ટેસ્ટીંગ લેબ ફંગબેક્ટ	નવીપારડી	૯.૭૫
૪.	સુરત	સુગરકેન ક્રીટ પ્રોજેક્ટ	નવીપારડી	૧૫.૩૧
૫.	સુરત	સુગરકેન પ્લાન્ટર	નવીપારડી	૩.૬૦
૬.	સુરત	બાયો-કમ્પોસ્ટ અને વર્મી-કમ્પોસ્ટ પ્રોજેક્ટ	નવીપારડી	૩૨૫.૦૦

છેલ્લાં પાંચ વર્ષના શેરડીના ભાવો

ક્રમ	વિગત	૨૦૦૭-૦૮	૨૦૦૮-૦૯	૨૦૦૯-૧૦	૨૦૧૦-૧૧	૨૦૧૧-૧૨
(૧)	ખેતર બેઠા ભાવ (નેટ)	૯૬૮/-	૧૯૫૩/-	૨૫૪૩/-	૧૯૦૩/-	૨૩૦૩/-
(૨)	કાપણી વાહતુક	૨૨૯/-	૨૬૦/-	૨૭૧/-	૨૮૬/-	૩૭૭/-
(૩)	ફેક્ટરી બેઠા	૧૧૯૭/-	૨૨૧૩/-	૨૮૧૪/-	૨૧૮૯/-	૨૬૮૦/-
(૪)	કુપાત રકમ	૩/-	૩/-	૩/-	૩/-	૩/-